

PRAISTORIJSKO STANOVNIŠTVO NA PROSTORU CRNE GORE I NJIHOVE ANTROPOLOŠKE OSOBINE*

Božina M. Ivanović**

UVOD

U poslednjim decenijama u Crnoj Gori došlo je do krupnih arheoloških i antropoloških otkrića, čiji rezultati daju izuzetan doprinos balkanskoj, mediteranskoj i evropskoj nauci, posebno poznavanju paleolita, mezolita i neolita. Paleolit se smatra epohom fosilnih ljudi. To je epoha u kojoj se klima na zemlji i njen živi svijet razlikovala od savremenog (eopleistocen, i pleistocen). Paleolitski ljudi su tvorci „oruda za pravljenje oruda” i koristili su se isključivo odbijenim kamenim orudem, ne znajući za glačana (obrađena) kamena oruda i glinene (keramičke) posude. Zanimali su se lovom i sakupljanjem plodova prirode, a zemljoradnja i stočarstvo nijesu im bile poznate. Ribolov tek što počinje.

Ljudi epohe neolita živijeli su u povoljnijim klimatskim uslovima i u okruženju savremenog živog svijeta (holocen). Oni su uporedo sa odbijenim orudem upotrebljavali brušeno i bušeno orude, a takode i glinene posude. Neolitski ljudi jednovremeno s lovom, ribolovom i sakupljanjem plodova zanimali su se i primitivnom zemljoradnjom (motičkom) i gajenjem domaćih životinja.

Ove opšte napomene o paleolitu i istoriji prvobitnog čovječanstva navode se radi boljeg razumijevanja praistorijskih nalaza u Crnoj Gori i poznavanja njihovih antropoloških karakteristika.